

EDUCATIE & DE ZEE

Netwerk Oorlog en Vrede - Provincie West-Vlaanderen

Wie denkt dat zee en kust slechts als een kanttekening in de lessen aan bod hoeven te komen, zit er goed naast! We helpen geïnteresseerde leerkrachten dan ook graag op weg met allerlei opdrachten, proefjes en nuttige informatie.

DE EERSTE WERELDOORLOG IN DE KLAS

Tussen 2014 en 2018 organiseren de Vlaamse kustgemeenten heel wat activiteiten rond de Eerste Wereldoorlog. Verschillende organisaties en overheden zorgen in deze periode voor aangepaste educatieve pakketten. Eén ervan wordt hieronder kort geduid. Andere nuttige websites met betrekking tot educatie en WOI zijn: www.wegwijzerWOI.be, www.nooitmeeroorlog.be, www.1418herdacht.be

'HERINNERINGSKLASSEN' WOI AAN BELGISCHE KUST

Eén van de initiatiefnemers is de Jeugdherberg De Ploate uit Oostende. In samenwerking met het Domein Raversyde en het Marien Ecologisch Centrum worden herinneringsklassen georganiseerd. Het betreft een tweedaags, gevarieerd programma waarbij de Eerste Wereldoorlog aan de Belgische kust centraal staat. Desgewenst kan het programma worden uitgebreid tot een driedaagse waarin wat meer vrije tijd voorzien is voor de kinderen.

De eerste dag krijgen de leerlingen een inleiding op het thema, gevolgd door de 'Vindictive-wandeling'. Met de overzetboot varen ze naar de oosteroever van de Oostendse haven. Van aan het Vindictive-monument, maken ze er een historische wandeling met gids. Tijdens deze wandeling wordt o.a. geschetst hoe op 25 augustus 1914 ook voor Oostende de Eerste Wereldoorlog een realiteit werd, toen de eerste Duitse soldaten in de omgeving werden waargenomen. Als in Oostende de eerste gewonde frontsoldaten aankomen, is dat olie op het vuur en ontstaat er een vluchtpsychose. Veel Oostendenaars, maar ook andere Belgen, maken van de visserijvloot gebruik om naar het Verenigd Koninkrijk te vluchten. De Duitsers namen Oostende en Zeebrugge in en gebruikten de twee kuststeden onder andere als uitvalsbasis voor hun duikboten. Daarop doen de Britten al het mogelijke om die Belgische havens te blokkeren. En net hier komt het verhaal van de Vindictive om de hoek loeren (zie ook Strubbe, in dit nummer). Na de wandeling 's avonds, is de jeugdherberg het decor voor een aangepaste 'WOI-maaltijd' aangeboden aan de leerlingen en geserveerd in gamellen.

Op de tweede dag brengen de leerlingen een bezoek aan het Domein Raversyde. Daar wordt aandacht geschonken aan de WOI-batterij 'Aachen', de WOII-batterij 'Saltzwedel Neu', het memoriaal Prins Karel en 'ANNO 1465' (het verhaal van het opgegraven en deels gereconstrueerde middeleeuwse dorp Walraversijde). Meer informatie over deze herinneringsklassen vind je op www.schoolklassen.be, www.jeugdherbergen.be of www.raversyde.be. ■

In Raversyde worden vanaf de zomer van 2014 extra mogelijkheden aangeboden aan schoolgroepen, die geïntegreerd kunnen worden in meerdaagse schoolklassen.

'TOETSSTEEN WOI' ONTWIKKELD DOOR DE PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

Om de kwaliteit van dergelijke pakketten rond vredesopvoeding en herinneringseducatie te garanderen, ontwikkelde de Provincie West-Vlaanderen een 'Toetssteen WOI'. Deze educatieve inspiratiegids rond WOI is ontwikkeld om enthousiaste mensen te ondersteunen bij het ontwikkelen van een project. Het is een werkinstrument en/of leidraad om het project tot een goed einde te brengen. Het verhaal van de oorlog zou immers een verhaal met een duidelijke vredesboodschap moeten zijn. Dit kan alleen maar vanuit een verantwoorde herinnering. Je kunt de toetssteen gebruiken als voorbereiding op een nieuw project of als instrument voor reflectie en zelfevaluatie. Iedereen die iets rond de Eerste Wereldoorlog uitwerkt, kan ermee aan de slag (schoolteams, individuele leerkrachten, docenten in de lerarenopleidingen, musea, gemeentebesturen, vakantievloeden,...). De structuur van de toetssteen steunt op drie belangrijke aspecten van herinneringseducatie: kennis en inzicht; empathie en verbondenheid; reflectie en actie. Er wordt ook ingegaan op mogelijke valkuilen, ideeën en kansen. Daarnaast vindt de lezer ook specifieke onderwijsprojecten voor het lager en middelbaar onderwijs. Het betreft een selectie, maar het is de bedoeling de toetssteen regelmatig te actualiseren. De volledige toetssteen '14-'18 vind je onder het luikje 'Oorlog en Vrede' op de pagina 'Vredeseducatie' van de Dienst Cultuur van de Provincie West-Vlaanderen (www.west-vlaanderen.be).

Mathieu de Meyer, met dank aan Carl Craey, Henri Mille & Heidi Timmermans

■ Een klas op bezoek in Raversijde (Provincie West-Vlaanderen – Raversijde)